

USAID Projekat za bolje uslove poslovanja

Novosti

Izmene Zakona o radu kvalitetan pomak

Narodna Skupština Republike Srbije je 18. jula usvojila izmene Zakona o radu. USAID Projekat za bolje uslove poslovanja pomogao je srpskoj Vladi u pripremanju nacrtu zakona, pružio pomoć poslovnim asocijacijama u artikulisanju predloga i organizovao dijalog između Vlade, asocijacija, sindikata, navladinog sektora u sprovođenju ključnih reformi. Usvajanje izmena Zakona o radu je značajan korak ka unapređenju uslova poslovanja i pokazatelj da Vlada želi ozbiljno da se uhvati u koštac sa zabrinjavajućim problemom nezaposlenosti koja u našoj zemlji premašuje 22 odsto. Ovaj reformski poduhvat izvesno predstavlja pozitivan signal privrednicima da Srbija postaje bolje poslovno okruženje i atraktivnija destinacija za ulaganje, što vodi stvaranju novih radnih mesta i zapošljavanju. USAID BEP će nastaviti saradnju sa Ministarstvom rada, zapošljavanja, boračkih i socijalnih pitanja na pravilnoj implementaciji zakona kroz niz obuka.

USAID BEP postavlja temelje reforme inspeksijskog nadzora kroz saradnju sa partnerima

Tim projekta USAID BEP saraduje sa Ministarstvom državne uprave i lokalne samouprave na izradi nacrtu Zakona o inspeksijskom nadzoru i sprovođenju javne rasprave. Nedavno se USAID BEP sastao sa Kori Udovički, zamenicom premijera i ministarkom državne uprave i lokalne samouprave, sa kojom je razgovarao o narednim koracima u reformi inspekcija. USAID BEP i ministarka Udovički postigli su saglasnost oko potrebe da se ubrza reforma inspekcija i da javna rasprava o nacrtu Zakona o inspeksijskom nadzoru počne čim Vladina Radna grupa izradi konačnu verziju ovog nacrtu. Potpredsednica Vlade Udovički je približila reformu inspeksijskog nadzora poslovnoj zajednici na SAM Forumu menadžera realizovanom uz podršku USAID BEP-a i najavila program javne rasprave do kraja jula meseca. Trenutno se privrednici koji u Srbiji posluju legalno suočavaju sa brojnim, često neopravdanim, inspekcijama i kontrolama koje neretko rezultiraju prekršajnim kaznama. To predstavlja značajno regulatorno, administrativno i finansijsko opterećenje za legalna preduzeća, dok firme koje rade u sivoj zoni često nastavljaju da posluju bez ikakvih prepreka. Brojne inicijative za reformu inspekcija predložene tokom protekle decenije nisu sprovedene.

Procena vrednosti nepokretne imovine

USAID BEP je prepoznao procenu vrednosti nepokretne imovine kao značajnu prepreku kreditiranju u Srbiji, budući da se zbog ovog problema privrednicima nameću prevelike obaveze u pogledu pružanja sredstava obezbeđenja i time smanjuje njihova mogućnost da pristupe izvorima finansiranja. USAID BEP je angažovao eminentnog stručnjaka za procenu vrednosti, Kžištofa Gžešika (potpredsednika Evropskog saveza udruženja procenitelja, TeGoVA) da pruži pomoć Vladi Srbije u pripremi adekvatne baze podataka o prometu nekretnina i izradi pouzdanih izvora za kvalitetnu procenu vrednosti nepokretne imovine. G. Gžešik pruža podršku Narodnoj banci Srbije (NBS) u pogledu izrade nacionalne baze podataka o prometu nekretnina koja će biti smeštena u NBS i koju će Narodna banka održavati i ažurirati. Ministarstvo finansija je na predlog USAID BEP projekta osnovala Radnu grupu koja ima zadatak da izmeni regulativu koja se odnosi na procenitelje. USAID BEP biće deo radne grupe.

USAID BEP pomaže Vladi Srbije da ponovo pokrene reformu sistema izdavanja građevinskih dozvola

Pošto je proveo skoro godinu dana u bezuspešnom nastojanju da navede prethodno Ministarstvo urbanizma i građevinarstva da izradi nove propise o izdavanju građevinskih dozvola, USAID BEP je u saradnji sa novim ministarstvom ostvario veliki napredak u pogledu finalizacije nacrtu izmena i dopuna Zakona o planiranju i izgradnji. Jedna od prvih mera novoimenovane zamenice premijera i ministarke građevinarstva, transporta i infrastrukture, Zorane Mihajlović, bilo je formiranje Radne grupe za izradu ovog zakona. Radna grupa, među čijim članovima su i predstavnici USAID BEP, izradila je novi Zakon o planiranju i izgradnji. USAID BEP je takođe pokrenuo saradnju sa Ministarstvom u pogledu planiranja primene ovog zakona. Tokom sastanka za gospođom Mihajlović, predstavnici USAID BEP saglasili su se da pruže pomoć pri izradi plana primene i dogovorili se oko koraka neophodnih za finalizaciju izmena i sektorskih zakona.

Video spot "Đavola posla" obara rekorde

Za samo deset dana prikazivanja, video spot u produkciji USAID Projekta za bolje uslove poslovanja (BEP) i Nacionalne alijanse za lokalni ekonomski razvoj (NALED), koji je deo kampanje za smanjenje birokratije pod nazivom „Pitajte KADA“, na sajtu YouTube imao je preko 44,197 pregleda – a taj broj i dalje raste. Ovaj video spot prikazan je više puta i na javnom servisu Srbije (RTS1), uključujući i u udarnim terminima. Takođe je prikazan i u emisiji „Bulevar“ televizije B92 jer je izazvao negativnu reakciju sindikata. Video spot, čija je glavna poruka video spota da 750.000 nezaposlenih čeka bolji Zakon o radu, možete pogledati na adresi <https://www.youtube.com/watch?v=b2bAco4gyVc> ..

Upravljanje projektima u državnom sektoru

Srpski ogranak Instituta za upravljanje projektima (Project Management Institute) organizovao je 17. juna uz podršku USAID BEP, AmCham i Privredne komore Srbije konferenciju pod nazivom „Kako primeniti upravljanje projektima u državnom sektoru“. Direktor USAID BEP učestvovao je u panel-diskusiji tokom koje je bilo reči o tome kako unaprediti upravljanje u javnom sektoru. Konferenciji je prisustvovalo preko 130 stručnjaka za upravljanje projektima iz javnog i privatnog sektora, a zaključeno je da su veštine upravljanja projektima apsolutno neophodne u javnoj upravi. Ove veštine tek će dobiti na značaju tokom pregovora o pristupanju EU. USAID BEP će nastaviti da koristi upravljanje projektima i druge mehanizme u cilju unapređenja efikasnosti partnera iz javne uprave u Srbiji u oblastima upravljanja reformama i pružanja usluga.

Unapređenje pravnog okvira za hipoteku u Srbiji

USAID BEP je tokom protekle nedelje razmotrio nacrt izmena i dopuna Zakona o hipoteci i podneo komentare i predloge timu pravnika koji ovu reformu sprovodi uz podršku EBRD. Ključna pitanja koja treba rešiti tiču se unapređenja postupka vanskudskog izvršenja radi naplate potraživanja obezbeđenog hipotekom, koji je u poslednjih nekoliko godina ograničen nepreciznim odredbama važećeg Zakona o hipoteci i neadekvatnih tumačenja Republičkog geodetskog zavoda. Glavna svrha ove inicijative je unapređenje kreditiranja i poboljšanje pristupa izvorima finansiranja za MSP. O ovim izmenama i dopunama bi ove nedelje trebalo da se pokrene javna rasprava; Vlada Srbije je najavila da će izmene ovog propisa biti usvojene pre letnje pauze u radu Narodne skupštine. USAID BEP nastavlja da pruža tehničku podršku reformi propisa u ovoj oblasti.

Pomoć Vladi Autonomne pokrajine Vojvodine u primeni programskog modela budžeta

Na dan 12. juna stručnjaci USAID BEP održali su prvu opštu prezentaciju programskog modela budžeta za Vlade AP Vojvodine. Ovom događaju prisustvovali su i Nikola Ćorović, državni sekretar u Ministarstvu finansija, Nada Mirković, šef Sektora budžeta u Ministarstvu finansija, Zoran Radoman, pokrajinski sekretar za finansije, kao i preko 140 predstavnika Vlade APV. Posle prezentacije održana je praktična obuka za zaposlene u Pokrajinskom sekretarijatu za finansije u pogledu primene programskog modela budžeta u na nivou Vojvodine. Cilj ove obuke bio je da se Sekretarijat za finansije osposobi da preuzme vodeću ulogu u sprovođenju ovih reformi.

Memorandum o razumevanju PKS i USAID BEP projekta

Predsednik Privredne komore Srbije Željko Sertić i direktor USAID Projekta za bolje uslove poslovanja (BEP) Džo Lauter potpisali su Memorandum o razumevanju koji predviđa zajedničku saradnju na izradi internet portala za mala i srednja preduzeća. Portal, u okviru internet adrese PKS, unaprediće poslovanje i razvoj malih i srednjih preduzeća u Srbiji, istaknuto je nakon potpisivanja Memoranduma u Privrednoj komori Srbije. Portal će biti jedinstvena baza sa podacima važnim za rad i funkcionisanje malih i srednjih preduzeća. Ona će omogućiti firmama da na brz i jednostavan način dođu do bitnih informacija. Memorandumom o razumevanju između PKS i USAID BEP projekta predviđeno je i unapređenje rada Biznis info servisa PKS kao efikasnog načina komunikacije između privrednika i nadležnih službi komore.

Skup o programskom budžetu sa predstavnicima Sektora budžeta Ministarstva finansija

Tim USAID BEP je tokom dvodnevnog skupa u Aranđelovcu organizovao i moderirao više radionica posvećenih tematici programskog budžeta kojima su prisustvovali predstavnici Sektora budžeta Ministarstva finansija. U radionicama su učestvovali svi analitičari Sektora budžeta, Nada Mirković, šefica Sektora budžeta, Nikola Ćorović, državni sekretar u Ministarstvu finansija, i Ivana Jakir Bajo, konsultantkinja USAID BEP i načelnica Sektora budžeta u hrvatskom Ministarstvu finansija. Cilj ovog skupa, održanog na polovini puta ka ostvarenju zadataka programa, bio je da se omogući zajednička analiza učinjenog i predlože unapređenja posle više krugova radionica namenjenih resornim ministarstvima koje su organizovali USAID BEP i Sektor budžeta. Uz to, učesnici su razmatrali i načine na koje se mogu primeniti znanja stečena tokom početnog perioda uvođenja programskog modela budžeta radi uspešnog privođenja reforme kraju i postizanja održivih rezultata.

Reforma neporeskih i parafiskalnih nameta

USAID BEP i NALED dovršili su analizu primene propisa i time zaključili paket dijagnostičkih testova i evaluacije. U okviru ove analize utvrđeni su uticaji i posledice izmena Zakona o budžetskom sistemu iz 2012. i 2013. i Pravilnika o metodologiji i načinu utvrđivanja troškova pružanja javne usluge iz 2013. Nalazi pokazuju da privreda još uvek ne oseća znatnije poboljšanje, osim ograničenih efekata ukidanja pojedinih parafiskalnih taks i naknada. Na primer, država ne primenjuje u potpunosti odredbe Zakona o budžetskom sistemu kojima se uređuju obavezna saglasnost i nadzorna ovlašćenja Ministarstva finansija i lokalnih samouprava u pogledu neporeskih i parafiskalnih nameta, naplati samo jedne takse za jednu javnu uslugu, i srazmernosti iznosa naknada pruženoj javnoj usluzi.

Prošireno dejstvo kolektivnih ugovora: uništavanje radnih mesta radi očuvanja uticaja sindikata

USAID BEP podrška izmenama Zakona o radu podrazumevala je rad na unapređenju nacrtu izmena i dopuna Zakona o radu. Poslednje značajno pitanje koje je trebalo rešiti ticalo se proširenog dejstva kolektivnih ugovora. Predstavnici USAID BEP, NALED, AmCham i MMF sastali su se sa ministrom rada, zapošljavanja i socijalne politike, Aleksandrom Vulinom, radi razmatranja ovog pitanja; USAID BEP je Vladi Srbije pomogao izradivši nacrt izmena relevantnih odredbi Zakona o radu. USAID BEP je takođe izradio i belešku o ovom pitanju koju je dnevnik Politika iskoristio u svom članku o proširenom dejstvu kolektivnih ugovora.

Premijer Vučić najavio ključne reforme

Premijer Vučić je tokom boravka u Nemačkoj izjavio da će Srbija doneti nove zakone o privatizaciji, stečaju i izdavanju građevinskih dozvola. „Uradićemo svoj posao: rekao sam kancelarki Merkel da ćemo doneti zakone o radu, privatizaciji, stečaju, izdavanju građevinskih dozvola, i tako dalje. Predstoji nam mnogo posla“, rekao je Vučić. On je prethodno obećao da će se ovi zakoni naći u skupštini u narednih nekoliko nedelja. USAID BEP pruža podršku Vladi Srbije u izradi zakona kojim se uređuju građevinske dozvole, a nacrt ovog propisa donosi drastično ubrzanje postupka izdavanja ovih isprava. USAID BEP je takođe učestvovao u izradi Zakona o radu i pomogao poslovnim udruženjima i sindikatima da konkretizuju svoje stavove i ostvare određeni stepen dogovora u pogledu ovog propisa. Usvajanjem predloženih izmena i dopuna Zakona o radu unaprediće se uređenje radnih odnosa u Srbiji i omogućiti poslodavcima da angažuju zaposlene a da se pritom ne izlažu prevelikim rizicima.

"Regulatorni indeks Srbije" (RIS) za 2014.

USAID BEP i NALED su 5. juna održali prezentaciju za državne službenike, privrednike i medije na kojoj su predstavili pokazatelje indeksa RIS za 2014. godinu i najnovije nalaze svoje poslovne ankete. Indeks RIS pokazuje da je kvalitet regulatornog okruženja u Srbiji na nivou od 41,8% od poželjnog standarda. Ova brojka jeste niska, ali ipak predstavlja unapređenje u odnosu na prošlogodišnju ocenu od 31,7%. Sprovođenje zakona je najmanje efikasan deo regulatornog sistema. Na ovoj prezentaciji ponovno je iznet stav da su privredi potrebni stabilno i predvidivo okruženje, veća pravna sigurnost, jeftinija i delotvornija državna uprava i transparentna komunikacija sa državnim organima. Ministarstva su već drugu godinu zaredom dobila najnižu ocenu za ažurnost sprovođenja zakona, i to uglavnom usled kašnjenja sa usvajanjem podzakonskih akata. Načinjen je veoma skroman korak unapred u pogledu smanjivanja troškova preduzeća vezanih za poštovanje propisa. Nažalost, nijedan novi parafiskalni namet nije ukinut nakon jeseni 2012. Jedina komponenta indeksa koja još uvek ima zadovoljavajuću ocenu jeste dostupnost informacija, i to prvenstveno usled kvaliteta i sadržine internet sajtova ministarstava.

Okrugli sto posvećen odnosu bankarskog sektora prema finansiranju MSP

Na ovom okruglom stolu, održanom 19. juna, predstavljeni su glavni nalazi i preporuke studije o bankarskom kreditiranju sektora MSP koju je sproveo CEVES a finansirao USAID BEP. Okruglom stolu je prisustvovalo 15 menadžera srednjeg nivoa iz banaka koje zajedno čine 80% bankarskog sektora u Srbiji. Razgovarano je o nalazima istraživanja koje je sproveo CEVES, razmatrane su postojeće i buduće prakse bankarskog kreditiranja MSP i od bankara su prikupljene su povratne informacije o tome zašto propuštaju prilike da finansiraju MSP koja zadovoljavaju sve uslove. Još jedan od ciljeva ovog okruglog stola bio je da se unaprede znanja bankara o poslovanju sektora MSP i njegovoj konkurentnosti i otpornosti rasta.

Grants Competitions - Please visit http://www.bep.rs/grants_aps.php

Please follow BEP's news updates and policy notes at www.policycafe.rs.